

at derefter Rystelser over hele Europa bragte et Dyrer til Udbrud, der igrunder paa Papi- ret, i Udtalelser og i ulovlige Gjerninger — naar disse netop ikke tænkes gennemførte ind- til Blodsudgydelse, — allerede forlængst var tilfede. Da troede vor nu regierende Konge, at han hørte de Klokker ringe, som antydede, at nu skulde og maatte den nye Tid indledes, — vistnok ikke saaledes, som han havde ønsket, at den kunde indledes, i Fred og i Kjærlighed, men at nu skulde den nye Tid indledes ialt- fald gennem svære Kampe. Da var det, at han vedblev sit Kongelige Tilbud i Henseende til Monarchiet, forsaavidt som det blev ham tro, og til det hele Monarchie, naar det vilde vende tilbage til Trostab mod ham, men at han kaldte sit Folk op med det Samme og sagde: „det gjælder nu om at være eller ikke være, derfor, medens vi herhjemme overveie, — en rundhaandet Konge med et trofast Folk, — hvorledes vi skulle ordne Alt saaledes, at Lov raader her i Landet, og at Frihed kan være hjemme her, og for at dette kan skee, derfor maa mit Folk staae op og gaae til Rigets Grændser og kæmpe for, at der bliver et Dan- mark tilbage, som vi kunne give Love for, som kan nyde Godt af den nye Forfatning.“ — Ja, det var en Fødselstid for en ny Tid i vort Fædre- land. De Ungre troede vist, — og hvem vil finde den Tro underlig hos dem efter den slappende Tid af gode Dage, vi saa længe havde havt, — at vi skulde komme til det Nyes Goder, som halvt i Søvne, de drømte sagtens om, at en smuk Morgen skulde Alt være ordnet, og at det saa skulde gaae fremad i Glands og Lykke. Men vi Eldre vidste godt, at, dersom det skulde komme og der skulde blive noget Godt deraf, og dersom det skulde blive varigt, saa maatte det gaae den Daab igennem, som Alt maa gaae igjennem, der skal staae, jeg vil ikke sige for Evighed, thi Intet herne staaer for Evighed, men gennem Meneskaalder her paa Jorden. Vi vidste det godt, og fremfor Alt vidste det danske Folk det, veltillaars som det er og prøvet i mange tunge Tider. Men det boiede ikke af fra den tunge Byrde, det forsagede ikke i Følelsen og Erkjendelsen deraf. Det danske Folk tog det freidigen paa sig, baade Ansvar og Angsten og Byrderne og Kampen

og Dpoffrelserne. Og saaledes fødtes de to Tvillinger, Bevidstheden om og den kraftige Hævdelse af, hvor Danmarks Grændse er og hvorvidt Danmarks selvstændige Statshehøhed strækker sig, og Bevidstheden om, hvad det er for en ny Tingenes Orden, Lovens og Frihe- dens, der skal raade herhjemme. Saaledes fødtes de To, og fra den Tid af har der her i Danmark vistnok været fystet med meget og mangehaande Smaat og Stort, og Mange have været i Bevægelse i deslige Anledninger; men, dersom der spørges, hvad Alle have været i Bevægelse for, hvad Alle have fystet med, hvad Alle have stridt og lidt for, og hvad vi Alle have angstet os for, hvad vi Alle have bedet for, hvad vi samlede os om, hver Gang vi syntes, at Personer, vi hidtil havde havt Tillid til, flog os fejl, hvad Konge og Folk samlede sig om hver Gang det syntes, at nye Storme fra Øster eller Vester vilde kaste det Hele over Ende, saa veed jeg intet andet Svar, end at vi samlede os om de to Tvillinger, vi samlede os om dem i den fulde Bevidsthed af, at de To, som ere fødte sammen, maae leve og døe sammen (Hør!). Og derfor, — Mi- nisteriet har intet Program, men Udlandet har et Program, — det hvistes ikke i Krogene, det udraabes høirøstet allerede saare længe, at det skal være forgjæves, hvad den Ene af disse angaaer, Alt, hvad der er gjort, Alt, hvad der er lidt, Alt, hvad der er kæmpet; det ud- raabes høirøstet, det forstikkes fjernt og nær under alle mulige Skiftelser, at det staaer Danmark i Begreb med at gaae ind paa og at finde sig i, — saa tør vi dog vel udtale os om dette Program, som saaledes frivilligt og uspurgt kommer os imøde fra alle Sider, og saa er det dog vel Tid, at vi udtale os, ikke saaledes, som vi enkeltviis have udtalt os mange Gange, men at den danske Rigsdag dog een Gang udtaler sig klart og bestemt derom, udtaler sig med den Myndighed, som den med Gud og Heren har faaet og skal — tænker jeg — vide at hævde. Det er Tid, mener jeg, at vi see op og blive os det be- vidste, at, som det gaaer med Sjæl og Legeme — dem, som en Almagtshaand har sammen- viet, og som Ingen adskiller, uden til Fordær- velse for dem begge, — saaledes gaaer det og-